

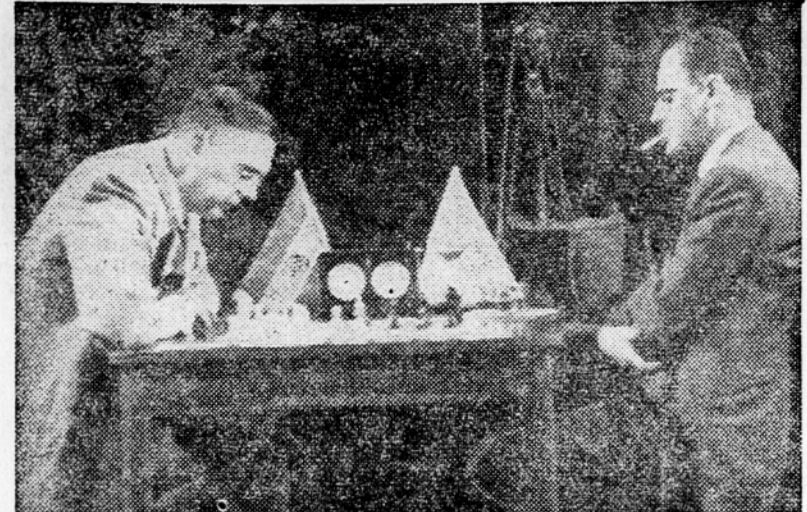

Šahovskega dvoboja dr. Euwe: Pirc

Zaradi rahlega obolenja holandskega velmejstra dr. Maksa Euweja je vodstvo turnirja v sporazumu s obojema igralcema... da bo ta boista nasprotnika odigrala vse nadaljnje partije dvoboja spet na Bledu.

Velmejsstra sta igrala 6. partijo v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani

Turnir na Dunaju

V X. kolu mednarodnega šahovskega turnirja na Dunaju so bili doseženi naslednji rezultati: Rabar: Beni 1,0; Paoli: Opencsik 0,1; Platt: Kottinauer... po tem kolu vodi Foltys.

Turnirja v Kumanovem in Ohridu

Po zaključku dveh letošnjih turnirjev v Kumanovu in Ohridu. V Kumanovu so bili doseženi naslednji rezultati: Jurman remi, Pongrac - Baje 1,0; Homec - Svetina 1,0; Cvenkel: Korban 1,0.

Polletni popis blagovnih zalog

Ministrstvo za trgovino in prevoz LRS obvešča vse povzročitelje za trgovine in prevozne... Ministrstvo za trgovino in prevoz LRS obvešča vse povzročitelje za trgovine in prevozne...

Opis (inventura) je namenjen knjigovodstvu, dalje za sestavo rednih poročil... Popis (inventura) je namenjen knjigovodstvu, dalje za sestavo rednih poročil...

VI. kolo se je končalo takole: Svetek - Jurman remi, Pongrac - Baje 1,0; Homec - Svetina 1,0; Cvenkel: Korban 1,0.

Cvenklova je osvojila žensko prvenstvo Slovenije

Včeraj je bil v Ljubljani končan turnir za žensko prvenstvo Slovenije... Cvenklova je osvojila žensko prvenstvo Slovenije.

VPISOVANJE V OSNOVNE SOLE IN GIMNAZIJE V OBMOČJU MESTA LJUBLJANE ZA ŠOLSKO LETO 1949-50

a) Osnovalne sole. Vpisovanje v osnovne sole območja glavnega mesta Ljubljane... b) Gimnazije. Vpisovanje v vse razrede gimnazij...

I. Nategaj

za sprejem učencev v Nižo industrijsko kovinarsko šolo Titovi zavodi... Učenci se bodo učili: modelno mlinarstvo, livarstvo, strugarstvo, rezkarstvo, ključavnicarstvo, mizarstvo, kovarstvo.

OBISKOVALCEM RAZSTAVE LOKALNE INDUSTRIJE IN OBRTI LRS

Učenci se bodo učili: modelno mlinarstvo, livarstvo, strugarstvo, rezkarstvo, ključavnicarstvo, mizarstvo, kovarstvo.

Obvestila

NARODNA BANKA FLRJ. CENTRALA ZA LR SLOVENIJO... poziva vse operativno-upravne voditelje državnih gospodarskih podjetij...

Solstvo

II. Nategaj... Industrijska kovinarska srednja šola Titovi zavodi... Učenci se bodo učili: modelno mlinarstvo, livarstvo, strugarstvo, rezkarstvo, ključavnicarstvo, mizarstvo, kovarstvo.

Zahvale

Obrednik izbranih našega predragega moža, očka, brata in strica Jerneja Kovača... Zahvale.

Umri so

Dotrpela je naša Elca Meliva. Pogreb bo v nedeljo 26. junija ob 16 v S. Sv. Križu. Umri so.

Uprava železniške industrijske šole v Mariboru

Glasbena šola Ljubljana-Polje. Sprejemni izpit... Uprava železniške industrijske šole v Mariboru.

Božidarja Jakca

se zaradi tehničnih ovir prestavi na nedeljo 3. julija 1949. Vse lastnike, ki doslej niso poslali svojih prijavitelj del, prosimo, da to nemudoma storo.

Razpis

za sprejem učencev v železniške šole... Razpis za sprejem učencev v železniške šole.

III. Železniška transportno-komercialna šola

za sprejem učencev... Železniška transportno-komercialna šola.

IV. Železniška industrijska šola

(v Mariboru in Ljubljani-Siški) za sprejem učencev... Železniška industrijska šola.

Uprava železniške industrijske šole v Mariboru

Glasbena šola Ljubljana-Polje. Sprejemni izpit... Uprava železniške industrijske šole v Mariboru.

Dnevne vesti

Školar. Sobota, 23. junija: Hinko. Nedelja, 24. junija: Grlica. Spomeniki dnevi. 23. VI. 1944. - Borbe Vzhodnokoroškega odreda na Obirskom. Veliki vojni plen. - Enote Južnoprimorskega odreda za vzajemno pomočjo v Damah pri Sežani.

RADIO

Sporoča: 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30 in 22.00 uri. - Zatem: 5.00 Pozdrav delovnim ljudem; 6.00 Lahke jutranje spore; 10.00 Prensos odprtine; 12.00 Telemiskli znanje; 12.45 Zabavna glasba; 13.00 Iz popularnih koncertov in simfonij; 14.00 Igra Veseli otroci; 14.45 Samospeve ruskih skladateljev; 15.00 Telemiskli znanje; 15.15 Slovenska narodna pesmi; 16.00 Oddaja za frontne brigadirje; 18.30 Igra orkester Kalman Kočí; 19.00 Literarna oddaja; 19.15 Literarna oddaja; 19.45 Igra orkester; 20.00 Slovenska narodna glasba; 20.25 Veder večerni spored; 21.50 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamića; 22.30 Plesna glasba do konca oddaje.

II. Nategaj

Industrijska kovinarska srednja šola Titovi zavodi... Učenci se bodo učili: modelno mlinarstvo, livarstvo, strugarstvo, rezkarstvo, ključavnicarstvo, mizarstvo, kovarstvo.

Opera in Ljubljani

Sobota, 23. junija ob 20: Pucnici; Tozsa, Gostovanje Valerije Heybalove. Zaključena predstava za sindikate.

PRESEKOVNA GLEDALIŠKA, KRANJ

Sobota, 23. junija ob 20: I. Potrč; Laoko in Krefil; Nedelja, 24. junija ob 20: I. Potrč; Laoko in Krefil; Torej, 28. junija ob 20: I. Potrč; Laoko in Krefil.

SKUD 'MIHA PINTAR, RUŠE

Sobota, 23. junija ob 20: Koncert orkestra; poslušnega pevskega zbora, vokalnega kvinteta in solistov.

LJUBLJANA UNION; sovj. film

Srečanje na Labi; tednik. - Predstava ob 18, in 20.30 - MOSKVA: poljski film »Obmejnje ulice« (brez teksta); SLOGA; sovjetski barvni risani film »Carobni konjček«; tednik. - Predstava ob 18, in 20.30 - LIVOLI: ameriški film »Tanzanov zaklad«; tednik. - Predstava ob 20.30 - TRIGLAV: sovj. film »Vrnitev iz zmag«; tednik. - Predstava ob 20, - SISKI: sovjetski film »Vriska nečestitice«; tednik. - Predstava ob 18, in 20.30.

MARIBOR PARTIZAN in UDARNIK

Pobrezje; francoski film »Beli valček«; tednik. - CILJE METROPOL; angleški film »Ničelje Niekhlyby« brez teksta; DOM; angleški film »Sedma tunica«; tednik. KAMNIT: nemški film »Kemija in ljubezen«; tednik.

KRANJ STORCI; sovj. film

Povest o pravem slovcu; tednik. - SVOBODA: slovenski film »Na svoji zemlji«; tednik. JESENICE MESTNI: premiera angleškega filma »Oliver Twist« brez teksta. PTUJ: sovj. film »Trinajstotica«; tednik.

KUGANKA ZVLJENJAR

49 Holandski kemik Bungenberg De Jong, ki je posebno pazljivo raziskoval koacervate, je odkril v njih izredne lastnosti. Njihovo bivanje je kakor na ostrini noža. Prozorna kapljica nikdar ne more zamrzniti. Ob majhnem povišanju temperature se koacervat zgosti in v njem nastane mehurček tekočine, vakuola, podobna vakuolam, kakršne vidimo v protoplazmi. Ako spustimo istosmeren električni tok skozi koacervat, se nam zdi, kakor da gre elektriska skozi prostor, kjer je nakopičena protoplazma iz stotin drobcih organizmov. Koacervat izloča površinsko kožico. Roj močupol neprestano prodira od zunaj v kapljico in iz kapljice ven. Zetno, kakor spužva lovi v vodi raztopljene snovi (posebno organske, pa čeprav jih ni več kot tisočinko odstotka) in kapljice rastejo na njihov račun, v kapljicah se začneja presnavljanje. Ne da bi se zlija z vodo, se more ana kapljica zliiti z drugo kapljico, pripojiti jo sebi. Prav takšno je vedenje kapljice protoplazme, iztisnjene iz celice.

v prvotnem oceanu moralo tvoriti mnogo silničnih koacervatov. Tako, postavlja Oparin, je bil prekoračen most od brezobličnih snovi do prvega zmetka življenja. Kapljice kompliciranih koacervatov se že več ne zlivajo iz okolice v celoto, izločilo se se iz nje, in tako nastane prvi zmetek menjavanja snovi med kapljicami in okolico. Pri komaj opaznem stelecu, ki ga je tako lahko uničiti, se že pojavila njegova usodna. Toda ne pozabimo, da je pred nami komaj sled sence bodočega organizma, nikakor pa ne organizem sam in v njeni usodi ni bilo nič rednega, nič stalnega, njena snov je stalno razpadala in stalno rastle na račun pripadanja novih organskih snovi. Takšno je bilo prvo prehranjevanje in prvo presnavljanje! Rezultat je bil odvisen od tega, kdo je v tem kaotičnem povezanju zmagal: razpadanje ali usvajanje. Milijoni kapljic, v katerih je zmagal razpad, so se v vodi znova raztopile. Ostale so te, pri katerih je zmagalo usvajanje. Take so raste. Kaplja pa ne more meskončno rasti. Njeno notranje ravnovesje se razruši in ona razpade na dve. Udarec vala ob kakršno koli zapreko se pospeši razvajanje. Takšno je bilo prvo razmnoževanje. Dve novi kapljici sta bili preprosto dve polovici stare. Potem takem sta bili po svojih lastnostih stari podobni. To je tudi vsa prvotna dednost. Pri fizikalno-kemijskih reakcijah se energija sedaj osvobaja, sedaj troši. Pri razpadu se osvobaja. Za ustvarjanje jo je treba trošiti. V človeškem telesu se vrši zdovajanje energije v

zelo izpopolnjenih oblikah. Dihamo, t. j. jemljemo v sebe zrak z njegovim kisikom in s pomočjo izredno finih notranjih priprav aprivajamo ta kisik organskim spojnam, ki imajo dosti energije in ki so vnaprej določene za oksidacijo, za neke vrste počasnega sežiganja; pri tem se osvobajajo obilje energije, ki nam je potrebna. Takrat ni bilo nič podobnega. Ni bilo niti posebnih priprav za dihanje, niti kisika v atmosferi. Energija se je v majhnih količinah osvobajala pri počasnih kemijskih pretvorbah organske snovi, pri pretvorbah, podobnih vrenju. Oksidiral ni svobodni kisik, pač pa hidrokisl vode. Kaj je hidrokisl? Ko je bila izdelana elektrolitska teorija o raztopinah, se je pokazalo, da je voda, univerzalno topilo, sama podvržena zakonom, o katerih so mislili, da veljajo samo za raztapljajoče se snovi. Neke (v navadnih pogojih zelo majhna) količina vodnih molekul se vedno cepi na ione: na vodikov ion (H) in na hidrokisl (OH). (To je tudi razloga, zakaj je voda prevodnik električnega toka. Ime ajona je dal še Faraday. Ion pomeni po grško potnik. Faraday je mislil, da se razcepjanje molekule na ione v raztopinah dogaja samo, kadar gre skozí raztopino električni tok. Takrat ioni v resnici potujejo: pozitivno nabiti k negativnemu polu, h katodi; negativno nabiti k pozitivnemu polu, k anodi. Vodikov in hidrokislni ioni igrajo med vsemi ioni popolnoma posebno vlogo. Vodikovi (pozitivni) ioni se odcepljajo v raztopinah s kislinami, ki določajo prav za prav kisline lastnosti; hidrokislne (negativne ione) odcepljajo baze in so pogoj za bazične lastnosti. Ni fiziološkega procesa,

ki ne bi bil v največji meri odvisen od koncentracije vodikovih ionov, ki jo na kratko označujemo s simbolom: pH. V sodobnih učbenikih fiziologije ni poglavja, kjer ne bi razpravljali o tem pH). Ali z drugimi besedami: kisik vode je z enim vodikovim atomom mnogo trdnje povezan kakor pa z drugim. In pri razcepljavi katere koli vodne molekule se ne razidejo in atom kisika in dva atoma vodika, temveč en atom vodika in skupina OH, hidrokisl. Toda, koliko počasneja je oksidacija s pomočjo teh maloštevilnih hidrokislčnih ionov (pri katerih je poleg tega še kisik napol vezan z vodikom) kakor pa oksidacija s pomočjo svobodnega kisika zraka! Torej je bilo prvo dihanje abrezračno (anaerobno) in akmisljsko. Milijarde kapljic so nastajale; morda so se celo nekoličkrat delile in navezavale razpade. Stotine ali tisoče let so verjetno vzplamtele in ugasale iskre življenja. Med milijoni in milijardami kapljic pa so se morale preji ali sieti pojaviti take, ki so bile trdnje kakor pa najtrdnjeje izmed poginulih. »Prehranjevale so se in razmnoževale ter niso izginile; medtem ko so se ene raztopile brez sledu, se je njihovo potomstvo pomnoževalo. Tako so postale prazračniki življenja. In tako je se pred pojavom živali že deloval naravni izbor. Samo v tuku novih tisočev in milijonov let je mogla s pomočjo naravnega izbora nastati prva celizna zgradba, t. j. mogli so se pojaviti prvi resnični organizmi.